

دستور العمل و سیاست‌های تدوین برنامه بذر گندم سال زراعی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ استان‌ها

- ۱- تدوین برنامه تولید بذر استان باید براساس میزان نیاز کشاورزان، پایه‌های بذری قابل تامین از استان، استفاده از ارقام جدید و پتانسیل و نتایج حاصل از اجرای مزارع PVS، برنامه‌ریزی توزیع، ظرفیت‌های واقعی تولید شرکت‌ها و سیاست‌های حمایتی تدوین گردد.
- ۲- با توجه به افزایش تقاضا و افزایش میزان ۱۰۰ هزار تنی بذر گندم جهت کشت سال زراعی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و نتایج مثبت آن در تولید و خرید تضمینی گندم سال ۱۴۰۳، همچنین اجرای طرح عظیم جهش تولید در دیم‌زارها و افزایش تقاضای بذر گندم دیم، در سال‌های آتی قطعاً تقاضای بذر افزایش خواهد یافت لذا در تدوین برنامه بذر استان به این دو نکته مهم توجه شود.
- ۳- در سال زراعی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ تامین بذر گواهی شده گندم بر اساس برنامه اقتصاد مقاومتی و راهبردهای برنامه هفتم توسعه در کشت آبی به میزان ۶۵ درصد بذر مورد نیاز کشاورزان و ۳۷ درصد در کشت دیم (برنامه نهایی رسیدن به ۴۵ درصد است) هدف‌گذاری گردیده است.
- ۴- با توجه به سیاست‌های جدید معاونت زراعت که از سال ۱۳۸۸ اجرایی شده است، ارقام با عمر بیش از ۸ سال در چرخه تولید بذر رسمی با ارقام جدید جایگزین گردد، لذا ترتیبی اتخاذ تا این سیاست به عنوان یک اصل در برنامه‌ریزی تولید بذر استان در سال جاری مد نظر قرار گیرد.
- ۵- با توجه به احتمال تداوم خشکسالی و کاهش نزولات جوی و مطابق سیاست ابلاغی و برای کاهش ریسک خشکسالی و تحقق کامل برنامه بذر و اطمینان در تولید بذور گندم و جو دیم، کشت کلیه مزارع پرورش ۱، پرورش ۲، پرورش ۳ و طبقه مادری به صورت آبی خواهد بود. کشت مزارع گواهی شده در شرایط آبیاری تکمیلی و مناطق پر باران استان صورت گیرد. لذا تخصیص سهمیه به شرکت‌ها باید بر این اساس صورت گیرد. بدیهی است انگیزه‌های تولید دیم در شرایط آبی براساس قراردادهای منعقد شده همانند سال‌های قبل پرداخت خواهد شد.
- ۶- باتوجه به سیاست معاونت زراعت، کل برنامه تولید بذر استان‌ها باید توسط بخش خصوصی در همان استان، صورت گرفته و سهمیه شرکت خدمات حمایتی در استان‌های باقی مانده با کسب مجوز لازم از شرکت خدمات حمایتی کشاورزی مرکز امکانپذیر می‌باشد.
- ۷- اختصاص سهمیه به شرکت‌های تولیدکننده بذر گندم و جو برنامه تنظیمی باید بر اساس رتبه و ظرفیت شرکت (نتایج دومین مرحله رتبه‌بندی شرکت‌ها و توسعه ظرفیت آن‌ها) تهیه و در جلسه مطرح گردد. اختصاص سهمیه فقط به شرکت‌های دارای مجوز قطعی) بر اساس گزارش نماینده مؤسسه ثبت در استان) صورت گرفته و از تخصیص هرگونه سهمیه مشروط به شرکت‌های فاقد مجوز قطعی جدا خودداری گردد.
- ۸- کلیه شرکت‌های تولیدکننده بذر موظف هستند، حداقل یک مزرعه PVS زیر نظر کمیته فنی بذر استان احداث نمایند.
- ۹- در سال زراعی جاری برنامه سطح زیر کشت و تولید بذر گندم دوروم به صورت جداگانه جهت کشت در استان‌های دارای کشت گندم دوروم آبی و دیم ابلاغ خواهد شد، لذا این برنامه بخشی از برنامه کل تولید بذر گندم استان بوده در تدوین برنامه گندم میزان تولید بذر گندم دوروم به صورت جداگانه محاسبه و در برنامه آورده شود.
- ۱۰- کلیه شرکت‌ها تولید کننده موظف به عقد قرارداد و آموزش پیمانکاران تحت پوشش در مراحل مختلف تولید بذر می‌باشند.
- ۱۱- پس از تنظیم و توافق برنامه استانی در جلسات و تنظیم صورتجلسه، برنامه توافق شده برنامه مصوب و ابلاغی استان خواهد بود لذا در تنظیم آن باید نهایت دقت اعمال گردد و پس از توافق به عنوان برنامه نهایی تلقی می‌گردد.
- ۱۲- در استان‌هایی که سابقه بیماری لکه باکتریائی گندم گزارش گردیده، اصول زراعی خصوصاً تناوب رعایت و از تکثیر بذر درازایی که سابقه این بیماری را داشته‌اند خودداری گردد. در این خصوص کارشناس ثبت و گواهی بذر نظر کارشناسان مدیریت حفظ نباتات استان را در انتخاب مزارعی که فاقد آلودگی هستند اخذ نماید.

- ۱۳- در استان‌هایی که احتمالاً بذور مانده در انبار خواهند داشت میزان بذور مانده در انبار از سهمیه ابلاغی کسر گردد.
- ۱۴- برنامه ابلاغی تولید بذور استان براساس بذور فرآوری شده خالص تحویل در کیسه می‌باشد. لذا در زمان برنامه‌ریزی، عقد قرارداد با پیمانکاران و خرید این موضوع رعایت گردد.
- ۱۵- در برنامه‌ریزی توسعه ارقام جدید و پرپتانسیل با مقادیر پائین مصرف بذور، باید مدنظر قرار گیرد تا امکان تکثیر سریع ارقام فراهم تا سهم ارقام قدیمی کاهش و بطور تدریجی حذف گردند.
- ۱۶- از مهمترین نکات، ارتقای ضریب استفاده از بذور گواهی شده گندم دیم می‌باشد لذا افزایش ضریب نفوذ و نیل به عدد ۴۵ درصد در این خصوص نیازمند اهتمام و تلاش بیشتر است.
- ۱۷- به منظور بررسی عملکرد استان در زمینه تولید بذور، میزان تحقق برنامه، بازدید از مزارع و ارائه توصیه‌های فنی و بررسی مسائل و مشکلات مزارع تولید بذور، کارگروه سه نفره متشکل از مدیر زراعت، مدیر حفظ نباتات و کارشناس مسئول کنترل و گواهی بذور زیر نظر کمیته فنی بذور استان تشکیل و فعالیت نماید.
- ۱۸- معاینه فنی دستگاه‌های بوجاری و ضدعفونی بذور زیر نظر کمیته‌ای متشکل از کارشناسان زراعت، زراعت حفظ نباتات، مرکز تحقیقات کشاورزی و اداره فناوری‌های مکانیزه قبل از شروع به کار فرآوری بذور، انجام گیرد.
- ۱۹- کمیته فنی استان‌ها موظف هستند گزارشات کشت مزارع بذری را طبق فرمت ابلاغی تهیه و به موقع ارسال نمایند.
- ۲۰- با توجه به اینکه برخی از ارقام وارداتی در فهرست ملی گیاهی ثبت و توسط برخی شرکت‌ها در حال تولید و تکثیر می‌باشند لذا برنامه تولید بذور این استان‌ها نیز مانند سایر ارقام در برنامه تکثیر و تدارک بذور استان آورده شود.
- ۲۱- مؤسسات تحقیقاتی اصلاح و تهیه نهال و بذور و تحقیقات دیم کشور موظف هستند با هماهنگی دفاتر مجری طرح گندم و محصولات اساسی نسبت به تامین بذور پایه استان‌ها توافق و سپس اقدام نمایند و رأساً مجاز به ارسال بذور فروش ۲ و ۳ به استان‌ها نمی‌باشند.
- ۲۲- مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذور و نهال موظف به ارسال گزارشات به تفکیک جزئیات به صورت ماهانه به معاونت امور زراعت می‌باشد.

برنامه زمانبندی تدوین برنامه تکثیر و تدارک بذور گندم و جو کشور در سال زراعی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

ردیف	شرح عملیات اجرایی	مجری	زمان
۱	اعلام برنامه پیشنهادی تولید بذور گندم و جو بر اساس برنامه اقتصاد مقاومتی و برنامه هفتم توسعه و برنامه ابلاغی سطح زیر کشت و تولید استان‌ها	دفتر گندم و دفتر غلات و محصولات اساسی	هفته اول شهریور
۲	تهیه برنامه تولید بذور استان بر اساس برنامه ابلاغی دفتر تخصصی، سطح زیر کشت و میزان میزان هسته‌های بذری	کمیته فنی بذور استان	نیمه اول شهریور
۳	تصویب برنامه تولید بذور استان در جلسه کمیته فنی بذور استان با حضور کلیه اعضاء و شرکت‌های تولید بذور استان و ارسال برنامه مصوب به دفاتر تخصصی	کمیته فنی بذور استان	نیمه اول شهریور
۴	جمع بندی و بررسی اولیه برنامه بذور استان	دفتر تخصصی و گروه بذور	نیمه دوم شهریور
۵	تشکیل جلسات کمیته فنی بذور گندم و جو کشور با حضور اعضای کمیته فنی بذور استان و اعضای کمیته کشور در تهران به منظور نهائی نمودن برنامه بذور استان	کمیته فنی بذور مشترک استان و کشوری	هفته اول مهرماه
۶	آغاز عملیات اجرایی برنامه توافق شده در نشست کمیته فنی	معاونت بهبود تولیدات گیاهی استان	نیمه اول مهر ماه تا پایان آبان
۷	ارائه اصلاحات نهائی و ابلاغ برنامه به استان	گروه بذور و دفتر تخصصی	نیمه دوم آبان
۸	تدوین کتاب بذور بر اساس برنامه ابلاغی	گروه بذور و دفتر تخصصی	آذرماه

